

LA ESQUELLA
DE LA
TORRATXA

PERIÒDICH SATÍRICH
HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 céntims cada numero per tot Espanya

Números atrassats 20 céntims

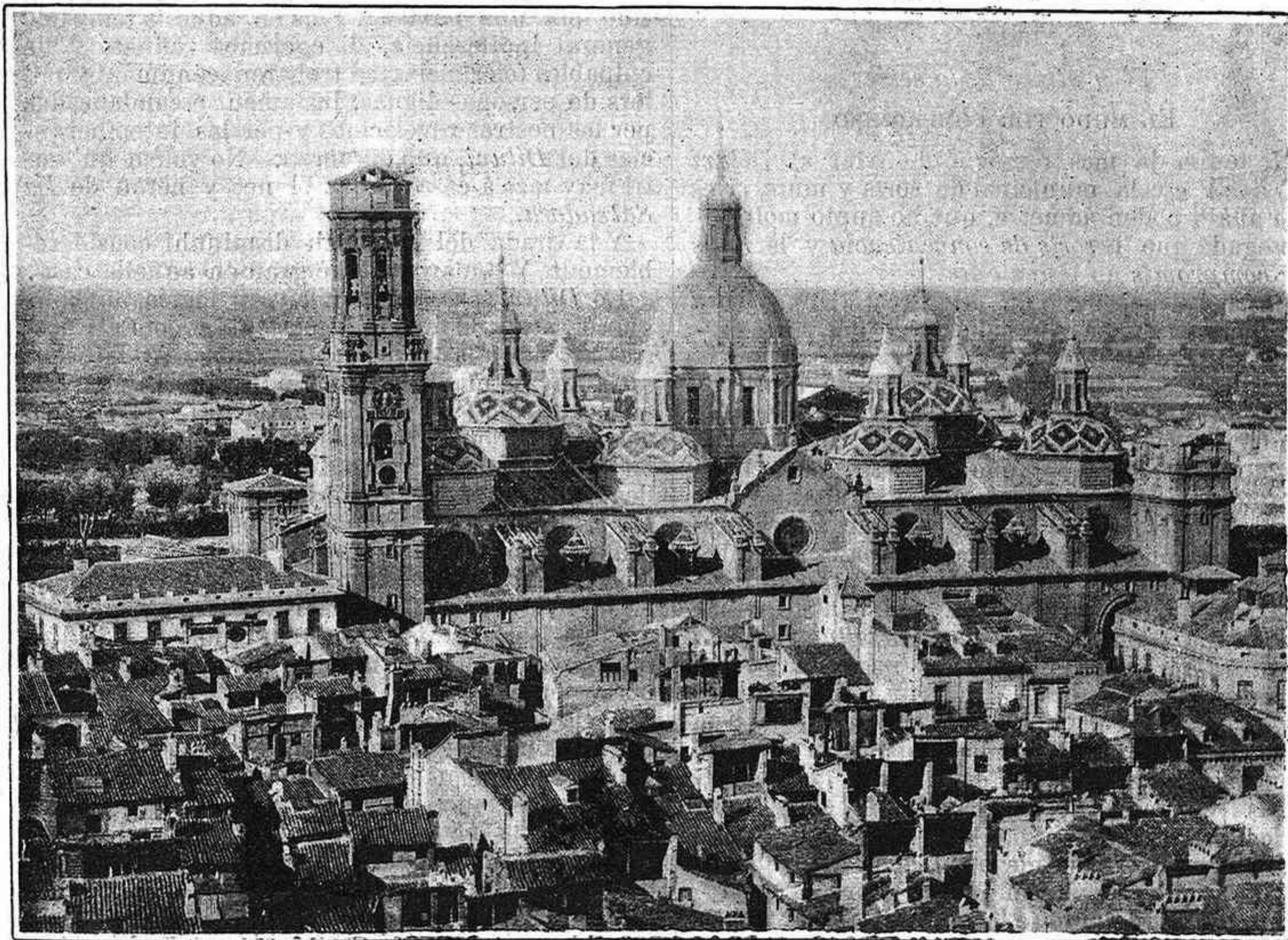
ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRPCIÓ

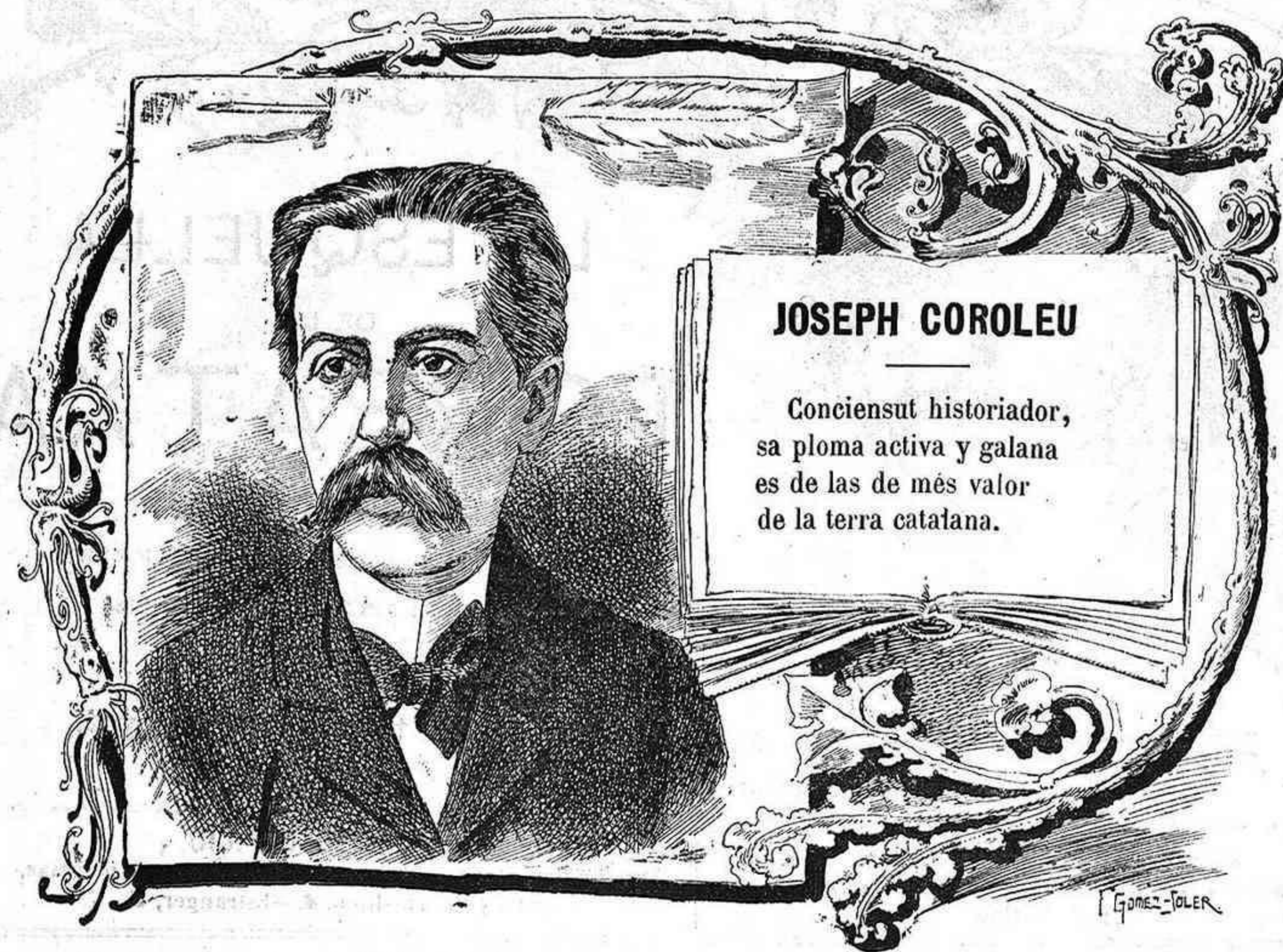
Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas,
Cuba y Puerto-Rico, 4.—Estranger, 5.

LAS FESTAS DE ZARAGOSSA

L' iglesia del Pilar.

CAPS DE BROT

JOSEPH COROLEU

Conciensut historiador,
sa ploma activa y galana
es de las de més valor
de la terra catalana.

LA PROPIETAT DE «EL DILUVIO»

SEGONA PART DE «LA SALVADORA»

IV y últim (de la serie)

EL MUDO POR COMPROMISO

No tenim ja mes remey qu' enviar al *Diluvi* à... à... l' escola municipal de sorts y muts, si es que allà 'l poden admetre, que ho dupto molt, tota vegada que 'ls sorts de conveniència y 'ls muts per compromís no tenen cura.

Fa poch dias deya un periódich: «Una víbora con dos cabezas ha sido hallada en una viña, cerca de Ciudad Real.»

També nosaltres n' hem trobat un de reptil fenómeno. La víbora per nosaltres descuberta té també dos caps, un cap que insulta y un altre que traga saliva. Un cap que mentres tractarem l' assumpto de *La Salvadora*, estigué vomitant grans dossis de verí com si volgués ofegar aquell tremendo escándol ab la seva mala baba, y un altre cap, que al posar à discussió un punt tan interessant per la moral periodística, com es determinar l' origen, las evolucions y l' actual situació de la propietat de EL DILUVI, no ha pogut dir encare «aquesta boca es méva.»

La víbora de Ciudad Real, al ser descuberta va fugir; la de Barcelona també. Tots los reptils fan lo mateix. Davant de qui está resolt à perseguir-las, las víboras se fican al cau mes que depressa. Unicament plantan cara als pusilánimes, als débils, als que no tenen medis de atach ni de defensa. De lo que puga dir el públich sobre 'l seu procedir poch ayros ¿qué se 'ls endona? Salvar la pell es lo que importa.

La campanya sobre *La Salvadora* va costarli al

Diluvi (y ho sabém de bona tinta) un número considerable de baixas en las sevas llistas de suscriptors. En aquella bugada va perdre no un llençol, sino tota una mudada. Fins en aquests temps de general indiferencia, d' egoismes refinats y de culpables tolerancias se trobaren centenars y milers de personas dignas, justament escandalisadas per las nostras revelacions y per las intemperancias del *Diluvi*, que digueren:—No volém qu' entri may mes à casa nostra 'l net y hereu de *La Salvadora*.

Y la tirada del periódich disminuí considerablement. Y l' alarma siguié gran en aquella casa.

Lo *Diluvi* passá comptes y ab lògica de botigueret, atribuí aquella *débacle*, tant com als nostres articles à las sevas contestacions. Ab l' insensat afany de omplirnos de insults y de amenassas, en puritat no feya altra cosa que cridar l' atenció dels seus lectors sobre las revelacions contingudas en nostres treballs, y es natural que molts d' ells, al llegir *Lo Diluvi* del diumenje, busquessin ab afany LA ESQUELLA del divendres. Lo resultat material (qu' es sempre l' únich que li té compte al periódich dels negocis) va trobarlo desseguida, traduhit en un *diluvi* de baixas. Del resultat moral no hi ha que parlarne: periódichs de la indole del *Diluvi* no 's preocupan gens ni mica de las qüestions que no fan bullir l' olla.

Aixís donchs, res té d' extrany que al emprendre nosaltres una segona campanya basada en l' estudi de la *propietat del Diluvi*, la víbora dels dos caps mudés radicalment de taranná. La séva nova tàctica, la tàctica poch airosa del silenci persistent, del mutisme per sistema, está estrictament basada en aquells dos versos de 'n Camprodón:

«No t' emboliquis Gutierras...
mira que 't farán mal bien.

Y en va hem apurat tots los recursos per picarli

l' amor propi y obligarlo á descendir al palench á batres: la víbora no surt del cau.

En va l' hém excitat per tots los medis, á treure al sol la bugada de la propietat del periódich: el *Diluvi* escarmentat, ha preferit quedarse ab la roba bruta á casa séva, passant perque li apliquin aquella famosa frasse de Sancho Panza: «Peor es meneallo.»

Tot ha sigut en vá.

L' article titulat *Los homes de palla*, que conté revelacions tan graves, no va mereixer de part del *Diluvi* la més mínima observació, y es que en realitat no podia donar un pas per un terreno tan erissat d' entrabanchs, sense perill de caure y estrellarse. Lo *Diluvi* no 's va moure de casa séva, y 's va haver de menjar tota aquella palla.

L' article «*Un quènto y un' altra cosa que no es quènto*» que pinta al víu la mónita jesuítica del ex-seminarista, director actual del *Diluvi*, tampoch tingué la fortuna de arrencarli ni la més mínima resposta, cóm si per l' hereu del Sr. Gasull s' hagués creat una locució catalana que nosaltres ens permetrém modificar lleugerament: «Afarm y digam Laribal.»

Per últim l' article darrer de la serie *Interrogatori*, ab tot y penetrar fins al moll del os en forma interrogativa, y per un procediment *diluviesch* del qual tantas vegadas ha abusat el net de *La Salvadora*; ab tot y contenir gravíssims punts de vista, que de ser adverats afirmativament colocarian á la familia del *Diluvi* en pitjor condició que la familia zoológica dels llops, perque 'ls de aquesta última, segóms l' adagi, no 's mossegan y 'ls de la primera serían capassos fins de devorarse; aquest darrer article tampoch ha sigut contestat de cap manera, sense considerar que hi ha un aforisme jurídic popular que diu: «QUI CALLA, OTORGA.»

En resúm: sordera, mutisme, absolut silenci. Una gran cautela perque 'ls pochs lectors qu' encara li quedan després de la forta rebregada de *La Salvadora*, no s' arribin á enterar dels pormenors relatius á la propietat del *Diluvi*. Un gran temor de no relliscar perque 'ls acreedors de *La Salvadora*, de «*aquella sociedad de los tiempos de Mari Castaña*,» de «*la curandera de Sans*,» com deya l' Insensat ab tanta frescura, no trobin encara avuy, en lo qu' ells pugan dir, pretext pera revisar tots los actes relatius á la propietat del periódich, net y sucesor de aquella famosa societat de crédito.

Tots aquests motius, basats únicament en la conservació, no de la poma, sino de la pomera, cada dia mes atropellada y ab menos fruyts, son los que ha tingut *El Diluvi*, per resignarse contra la séva costum al trist y desairat paper de tragar saliva. No ha dit res, perque no ha pogut. Hem desmuntat totas las sévas baterías. Durant lo curs de la polémica sobre *La Salvadora*, recordará 'l lector que á cada nova embestida que li donavam, solía atribuirse 'l triunfo, declarant ab tota la barra, una y mil vegadas que 'ns havia derrotat, que 'ns havia trinxat, que 'ns havia pulverisat. Avuy som nosaltres que dihém, pero ab rahó y sense jactancia, perque 'l porfiat silenci del nostre adversari 'ns autorisa á declararho:

¡Victoria! ¡Gran victoria! ¡Victoria complerta!

Victoria, sí; y no hi ha mes que mirar al *Diluvi*. Va baixar á contendir ab nosaltres fet una fiera y 'l deixém com diu que 's posan los avestrusos, al veure's acorralats, ab lo cap sota de l' ala.

¡VISCA 'L PROGRÉS!

En vista de las ventatjas que reporta la invenció, diu que prompte en bicicleta fins s' hi farà tot aixó.

Victoria, sí, perquè desde avuy hem conquistat lo dret de estampar en las nostras columnas las següents afirmacions:

CONSTI QUE 'L DILUVI NO HA POGUT DESMENTIR NI UN SOL DELS GRAVISSIMS DATOS CONSIGNATS EN LA HISTORIA DE LA SALVADORA, DE QUAL SOCIETAT DI-MANA DIRECTAMENT.

CONSTI QUE 'LS AMOS DEL DILUVI NO PODEN DONAR EXPLICACIONS RESPECTE A LA MANERA COM HAN ADQUIRIT Y A LA FORMA EN QUE POSSEHEIXEN LA PROPIETAT DEL PERIODICH.

***

Per acabar.

Hem de retxassar una vegada més lo pueril recurs qu' emplea l' hereu del Sr. Gasull, quan pretén engatussar als lectors del *Diluvi*, fent veure que 'l Sr. Almirall ha de contestar desde LA ESQUELLA als atachs que cada diumenje li dirigeix. Estém ja cansats de dir y sab tot Barcelona y 'l Sr. Laribal no pot ignorarho, que ni 'l Sr. Almirall té, ni ha tingut may res que veure ab lo nostre periódich, ni cap dels homes de L' ESQUELLA tenim ni hém tingut may res que veure ni directa ni indirectament ab l' herencia del Sr. Arús. (1)

Sols un ex-seminarista pot ser capàs de voler fer combregar als lectors del *Diluvi* ab semblants rodas de molí.

No tenim, donchs, perquè intervenir en una qüestió que 'l Sr. Almirall resoldrà en la forma que tingui per convenient. Lo únich que 'ns cal recordar, es que dit Sr. Almirall, temps enrera, va oferir al *Diluvi* ventilar un assumpto que fins ara sols ha sigut tractat de mala fe y á copia de malévolas insinuacions, per medi de un tribunal de honor, brindant la majoria del jurat al mateix *Diluvi*, y aquesta honrosa proposició va ser retxassada, sens dupte perquè al *Diluvi* li seria difícil, si no impossible, sostenir en lo terreno sòlit de las probas lo que insinua. Ja sab de sobras que totas las sévas malicias se tornarian aygua-poll.

Y apropòsit: ¿Cóm no se li ha acudit al *Diluvi* proposarnos la ventilació del assumpto relatiu á la propietat del periódich, en una forma anàloga á la proposada pèl Sr. Almirall, es á dir: per medi de un tribunal de honor?

De segur que aquesta pregunta tampoch ha de obtenir resposta. *El mudo por compromiso* seguirá callant. Tots los esforços per tornarli la paraula son inútils. L' avestrús está acorralat, y ni tractantse de un punt d' honra periodística, ha de treure 'l cap de sota de l' ala. —P. DEL O.

AMOROSA

Fresch ventitjol que gronxantlos besas camelias y llirs,
ves á portarli á ma aymía
mos amorosos sospirs.

Abella que al rompre l' auba
volas ja de flor en flor,
xuclant de clavells y rosas
lo néctar ubricador;
papallona qu' entorn volas
de las flors de son jardí;
ané-li á dí á ma estimada
lo que no li goso á dí.

Diguéuli lo que la estimo;

(1) Prova de aixó, que una vegada que per incidència varem parlarne, fixant poch mes ó menos lo seu impost, ens equivocarem, havent sabut després que no arriba de molt á lo que deyam.

lo intens qu' es lo meu amor;
diguéuli que tinch clavada
la imatge seva en mon cor.

Y tú, aureneta lleugera
que volas per l' ample espay,
féslí saber de part meva
que no la olvidaré may.

JAPET DE L' ORGA.

DESILUSIONS

¿Quí no n' ha tingut en la séva vida?
Ilusionarse, desilusionarse: aquest es lo resum de la existencia.

Pero aixís com lo doctor Mirabel de *Los sobrinos del capitán Grant* tenia una equivocació cada cinch minuts, hi ha personas que sufren una desilusió cada quart.

Y es senzillament perquè 's forjan las ilusions massa depressa.

A las noyas solteras los succeheix á menut.

—Aquell jove m' ha mirat; aquell jove sembla que s' interessa per mí; aquell jove...—

Y aquell jove ni s' interessa per ellas, ni s' ha adonat d' ellas, ni ha fet altra cosa que mirar... la pintura de las parets.

Quan hi ha un empleo vacant, no hi ha pretendent que no 's fassi l' ilusió de que la plassa será per ell.

—Hi anat á sollicitarla—diu cada hu per la séva part—y m' han rebut ab moltas atencions. Lo jefe estava molt amable y m' ha fet una pila de preguntas, á las quals hi contestat d' una manera que 'm sembla que l' ha deixat contentíssim.—

¿Quina desilusió, quan després s' enteran de que l' empleo ha sigut concedit á un que no es cap d' ells y que segurament sense tenir tants mèrits té més bons costats!....

Hi ha persona que desde que 's lleva fins que se 'n torna al llit no fa res més que ilusionarse y desilusionarse.

—Me sembla que avuy farà bon dia.

Als cinch minuts ja plou.

—Aniré á casa de don Fulano y li diré que...—

Va á casa de don Fulano y resulta qu' es fora de Barcelona.

—Pujaré á cal sastre á probarme 'l traje nou...—

Lo sastre li díu que no podrá probársel fins lo dijous següent.

—Aniré al teatro á veure l' *Aida*...—

En lloch de ferse l' *Aida* 's fa l' *Ernani*, perquè 'l tenor s' ha constipat.

—Me ficaré al llit y dormiré tranquilament.

Y encara no ha fet lo primer són, lo despertan... perquè 'l senyor del pis de sota ha tingut un atach de feridura.

Desde luego salta á la vista que 'l gran remey per no sufrir desilusions es no ilusionarse may.

Quan fassi bon dia, agafin lo parayguas.

Quan vajan á casa d' algú, truquin á baix á la entrada per preguntar si hi es.

Quan tinguin intenció d' anar al teatro, no mirin lo diari, per no sapiguer quina funció fan.

Pero aixó en absolut ¿quí es capàs de ferho? ¿Qué fóra de la vida, sense aquest aparador de carmetlos fantástichs que se 'n diuen ilusions?

Vajan á un aficionat á la loteria y diguinli:

—¡No treurás!

¿Per qué ha comprat lo bitllet, donchs? ¿Qué n ha de fer d' aquell paperot, si tampoch ha de treure?

No: l' home que posa á la rifa necessita ferse l'

LA RAMOS

ilusió de que li ha de tocar si no la primera, al menos una de las sorts grossas. ¿Que seria la loteria sense aquest estimul? ¿Per un premi petit? ¿per sis, per dotze duros?... ¡Ex!...

Veritat es que al cap de vall no treu res; pero 'l sentiment de la desilusió queda atenuat per la dolsura d' una ilusió nova.

—¡L sorteig que vé! ¡l sorteig que vé!...

Hi ha jugador que cada sorteig li passa lo mateix: compra 'l bitllet, distribueix en la séva imaginació 'ls diners de la primera, qu' es la sort que li ha de tocar, venen las llistas, busca 'l seu número y.... ¡zero!

Quatre interjeccions violentas, cinch minuts de lamentació, y á la administració desseguida á comprar un altre décim, á fer un' altra distribució, á sufrir un altre desengany y á lamentarse un' altra vegada...

Aquest istiu una senyora va anarsen á San Sebastián ab lo seu marit, ab l' ilusió de que allí havia de divertir-s'hi d' una manera prodigiosa. Y lo que succehí va ser que 'l séu senyor va embolicarse ab una francesa, ab la qual va tocá 'l dos, deixantla á n' ella sense ilusions... y sense fondos.

Un individu 's feya l' ilusió de que la séva senyora tindria un nen. Tothom ho assegurava, los síntomas eran infalibles... Y al arribar lo moment de surtir de duptes sufrí la desilusió de trobarse ab que 'l nen anunciat era... dugas nenas.

Pero per desilusió, la d' un pescador de canya conegut meu, que me l' explicava fa poch, com qui diu ab llágrimas als ulls.

L' home s' havia estat tot lo sant día, á la punta del moll, la canya á la má, la vista á l' aygua y la paciència á tot arréu.

Ara un burret, ara un congre, ara un llus, á copia de constancia y habilitat lo pescador va conseguir arregar dotze ó catorze unsas de peix.

Lo fica dintre del sarró, se 'l penja á la esquena, agafa 'ls trastets y cap á casa faltan pescadors de canya.

Pel camí anava tirant plans; es dir, anava fent-se ilusions.

—Los llussets los fregirém, los burrets los arreglarém ab such y dels congres y tota la demás menudencia 'n farém un arrós de cal general.

¡Cóm se 'n llepava 'ls dits l' home!

Arriba al pis; deixa la canya á un recó, tot comunicant á la séva dona 'ls plans que porta; 's treu lo sarró de la esquena y... 'l peix ha desaparecut.

Fot. Reutlinger.—Paris

Durant la Exposició Universal de París, venia vins y productos espanyols en un kiosko davant del pabelló d' Espanya. Ara son pare té una botiga de begudas al carrer Laffite y ella fa de senyora y ven productos d' altra classe.

Lo sarró era foradat, y pél camí, mentres ell ab tanta alegría tirava 'ls séus càlculs, li devia haver anat cayent lot.

Ni un llusset, ni un congre, ni un trist burro...!

Allí no hi havia més burro qu' ell, que s' havia olvidat de que en aquesta vall de llágrimas no es gayre convenient que 'ls homes se fassin ilusions... ni que 'ls sarróns siguin foradats.

A. MARCH.

REMEY PER FER VENIR SON

SONET

Desde la gent pobreta á la gent d' upa tothom quan lo repós per fi ho demana, procura ben dormir; qu' es costum sana

ENTRE BASTIDORS

L' ENSAIG DE LA TIPLE NOVA

y així 'l neguit del cos se desocupa.
 Mes, es cosa que á molts los preocupa
 poder dormi un ratet de bona gana
 á voltas perque passi la *galvana*
 que un agafa ab la feyna en que s' ocupa.
 Pero jo, á qui al mon se desespera
 de no poder dormir, franch li diré
 que tinch fet un remey molt bó y bonich
 d' efecte seguríssim; de manera,
 que qui vulga dormir... sols té de fé...
 llegí un rato los *versos* que jo escrich.

QUICO SALORA.

UN ACONTEIXEMENT

—Senyora Miquela, ¿que sab alguna cosa del nunci?

—Si senyora; miri, ara cabalment l' he sentit aquí baix, que cridava la carn de bou sense os á mitja pesseta.

—No vull dir pas aquest: jo 'm refereixo al nunci del papa.

—¡Y ara! ¿Lo sant pare té nunci també? ¿qué ven?

—No senyora, no ven res; lo té no mes per corre món y cuydarse del seus interessos.

—¡Ah! Ja entench: deu ser com ara un viatjant d' escapularis, creus y cosas benehidas.

—Aixó no ho sé: lo que á mi m' han dit es que 'l nunci representa 'l papa y que tot lo que fa ell, está per ben fet.

—No parli més; ja ho veig ara. Aixís com lo papa es lo general, lo nunci deu venir á ser lo segon cabo.

—Si senyora: á la quènta per ser sant pare s' ha d' haver sigut nunci uns quants anys.

—Bueno, y qué deya vosté, que 'm preguntava si 'n sabia alguna cosa.

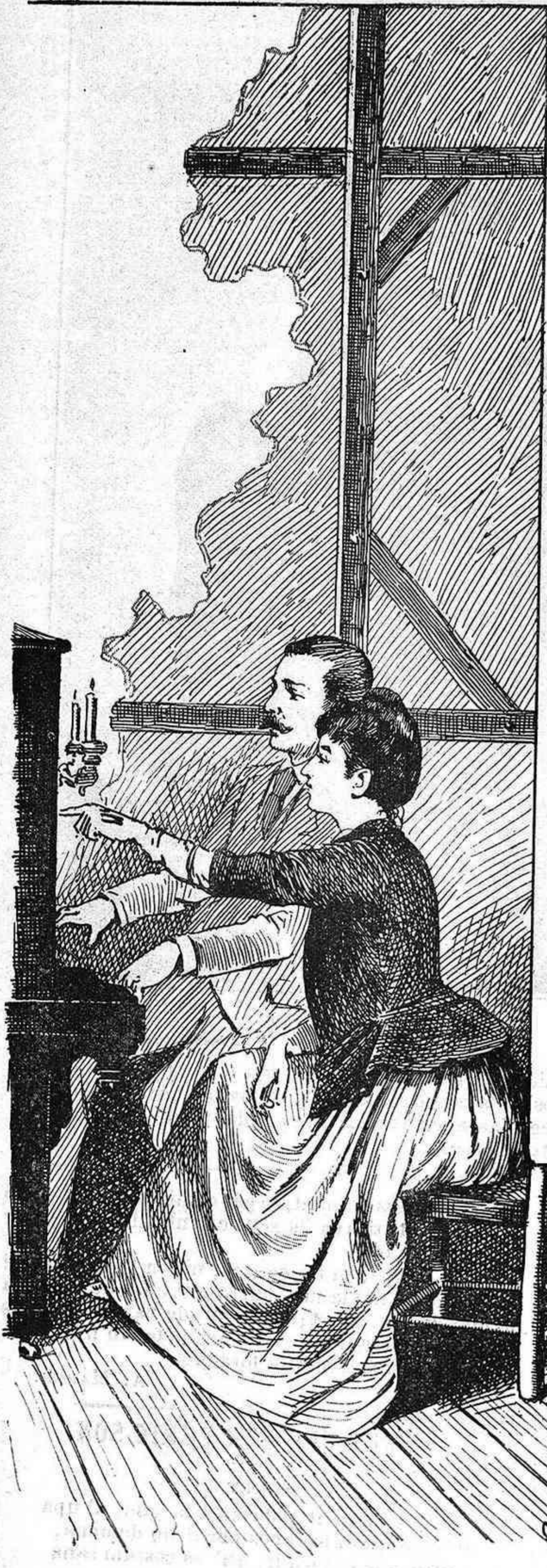
—Diu que la senmana entrant lo nunci vindrá aquí.

—¿A Barcelona? ¿A fer qué?

—No ho sé: uns diuhen á veure si están llestas las obras de la catedral; altres suposan que ve á benehir la primera pedra de la plassa de Catalunya, altres creuhen que únicament ve á passarhi uns quants dias... Lo positiu es que ve y que en obsequi seu se preparan grans festas.

—¡Ah! ¿sí? ¿qué farán?

—Ara ho está tractant l' estat major del clero.

—No senyora: aixó es un sol
 y aixó del costat un re....

(Y 'm va semblant que vosté
 es una tiple bunyol.)

De moment ja 's diu que l'ajuntament farà sortir los gegants de la ciutat.

—¿Y las trampas?

—No: diu que las tenen ocupadas ab no sé qué.

—Bueno, qué més farán; perque tractantse del nunci, crech que 'ls gegants sols seria una cosa molt magre.

—¿Y es clar, dona! ¿vol callar? Desde luego ja pot contar que sonarán las campanas de todas las iglesias, que Montjuich farà salva y que 'ls municipals anirán mudats ab lo casco.

—¿Quánts dias s'hi estarà aquí? M'agradaria véurel.

—¿Ah! Aixó es lo que jo avuy preguntava á una senyora qu' es de la congregació de Santa Filomena. No se sab si hi estarà molts dias ó pochs, perque 'ls nuncis no explican may res á ningú y fan per lo que 's troban.

—¿Que no diu si donará molts indulgencias?

—Crech que no 'n porta gayres, perque no mes va ab una maleteta petita. Pot contar que únicament ne pescarán algunas las senyoras de la junta y 'ls nobles que tenen capella á casa.

—¿Ahónt posará?

—A cal bisbe; ni cal dirho. ¿No veu que á davant d' ell lo bisbe no es sinó un dependent de poch més ó menos, y que per lo tant las millors habitacions del seu palau han de quedar á disposició del nunci?

—Pero ¿no 's diu si l'ensenyarán?

—¿Vaya! Pero s'hi haurá d' entrar ab tarjeta. Si vosté no té bons empenyos per arreplegarne una, ja pot dir que 's quedarà á las capsas.

—¿Veu? Aixó es mal fet. Si 'l papa es lo pare de tots, lo seu nunci ha de ser de tots també y no sé per qué s'han de fer distincions y concedir privilegis.

—¿Cóm vol arreglarho! Aixó está montat aixís.

—¿Quin dia arriba?

—Fixament no se sab; pero jo crech que siquiere per companyerisme, los demás nuncis ja 'ns ho avisarán.

—¿Té rahó! Ja faré de manera d' escoltar si sento la trompeta.

MATÍAS BONAFÉ.

¡PURA!

En complerta fosquetat
queda la cambra nupcial
y un silenci sepulcral
lo quarto té dominat.

Al cap d' una curta estona
se sent algo de remó
y escoltant ab atenció
puch sentí algú qu' enrahona.

Es lo nuvi; á cau d' orella
sento que li va dihent:

—Veus are, d' aquest moment
serás la meva costella,
sols una cosa 'm tortura
y 'm té bastant capficat
per sabé si t' has portat
fins á n' els meus brassos, pura.

—No m' ho tornis pas á dí,
puig sempre he sigut sagrada
y de ningú cap vegada
no som permés res ab mí,

—Aixís estantne segú
te faig lo primer petó
y procurém ab unió
viure felissos jo y tú.

Sona 'l petó molt baixet
diu ella al cap d' uns segons;
—(No hi entén ré en fé petons,
ne sab molt mes en Lluiset.)

JOAN MALLOL.

PRINCIPAL

Ceferi Palencia ha afegit una nova producció al catàlech de las que porta publicadas. *Nieves*, que aixís se titula, está basada en un assumpto una mica escabros. La protagonista es una viuda que ha fet lo séu amant del séu administrador Andújar. Rival desde l' infancia de una altra dona, aquesta procura distreure al home á qui *Nieves* estima, y de aquí sobrevenen dos actes enters de gelosias, y de ferse mal d' ulls l' una á l' altra aquellas dugas donas. L' orgull de *Nieves* contribueix més que altra cosa á allunyar á Andújar del séu costat, y aixó succeheix quan *Nieves* está més compromesa, es á dir, quan está embrassada. Ella no ho sab; pero un metje li revela, després que ha allunyat á Andújar, y desde aquell punt no hi valen humillacions, ni res pera salvar lo séu honor. Figura en l' obra además un tutor de *Nieves*, un geperut que secretament idolatra á la séva pupila, y aquest acaba per desafiar-se ab Andújar. *Nieves*, en lo paroxisme de la desesperació, y en lo moment en que aquells dos homes surten á batres, li crida desde la finestra:

—Tutor: ¡mátal!

Aquí tenen la quinta escena de l' argument de una obra que en veritat no acaba de convencer. Pero en cambi está admirablement escrita, versificada de má mestra, y 'l públich se deleyta escoltant versos primorosos, nítits y ben contornejats, millor que sentint las situacions algunas vegadas artificiosas y casi sempre poch justificadas.

L' obra tingué una interpretació esmerada sobre tot per part de la Maria Tubau, encarregada del paper de protagonista. Los restants actors estigueren acertats, contribuint al bon ajust de la representació. L' autor sigué cridat á las taulas rebent extraordinaris aplausos.

Dimecres s' estrená l' obra de Dumas fill: *Las ideas de la Sra. Aubray*. Ne parlarém la senmana próxima.

ROMEA

La pessa de 'n Conrat Roure titulada *La Casamentera* es una producció aixerida. L' acció transcorre en una agencia de matrimonis, ahont succeheixen inesperadas peripecias, ben amanidas ab una gran dóssis de xistes y acudits que mantenen continuament lo bon humor del públich.

L' última producció del senyor Roure, constituheix per tal motiu un agradable fi de festa.

Per aquesta nit está anunciat l' estreno de la comedia de l' Aulés *La Cansó del Tururut... qui gemega ja ha rebut*.

¿Estreno de una obra de l' Aulés? No faltarà gent á Rómea.

TIVOLI

La companyia de sarsuela que ha de funcionar durant la temporada de hivern ha donat ab éxit unas quantas representacions de l' obra d' espectacle *El siglo que viene*.

Y entre mitj ha posat la popular *Marina*, al objecte de donar á coneixer al nou tenor Sr. Casañas, que per cert té facultats molt recomenables.

Sembla que la companyia ab molt acert se proposa desenterrar algunas de las mes aplaudidas sarsuelas del repertori catalá, comensant per *La Guardiola*. Varias vegadas hem preguntat: ¿per qué tenint bons actors y autors que saben ahont tenen la ma dreta, s'ha de prescindir de un género que anys enrera tenia sempre un públich inmens que 'l mirava ab gran predilecció, y constituha la nota típica del *Tivoli*?

Crech sincerament que avuy una tentativa en aquesta direcció no deixaria de ser fructuosa.

NOVETATS

L' *Arlesiana* continua representantse ab l' éxit que mereix, tant per la bondat de l'obra, com per lo primor de la música, com també pel rumbo y 'l bon gust ab que ha sigut posada.

Los dias festius sobre tot s' ompla 'l teatro, y de aplausos no 'n vulguin mes.

CATALUNYA

Nadar en seco, sarsueleta en un acte y tres quadros, lletra de 'n Calixto Navarro y música del mestre Rubio, es una de tantas. Ha sigut ben rebuda, pero sense que 's puga prometreli un éxit tan durader com el que segueixen alcançant altras obras que 's posan en lo mateix teatro.

Jo crech que servirà perfectament per preparar la primera representació, de la comedia *Zaragüeta*, que ha de tenir efecte un dia de aquests. Ja 'ls autors han arribat á Barcelona pera presenciar l' estreno. Hi ha molt interès pera veure una obra que á Madrid ha alcançat un éxit extraordinari.

CALVO Y VICO

Fregoli, á lo millor dels seus triunfos, quan lo públich entussiasmat aplaudia sas inverosímils transformacions, ha agafat una calapandria, que l' ha tingut alguns dias allunyat de l' escena.

Celebrarém son próxim restabliment, per ser un artista simpátich com ell sol, á qui 'l públich distingeix y estima, admirantlo per lo molt que val.

Precisament ens té promesa una ópera titulada *Dorotea* en que ell sol ha de fer de tiple, de tenor, de barítono, de baix, de comprimari, de butxi y de criat. En Fregoli sol es tota una companyia, y estant malalt ell, tota la companyia ho está.

N. N. N.

LO MAL FEYNER (1)

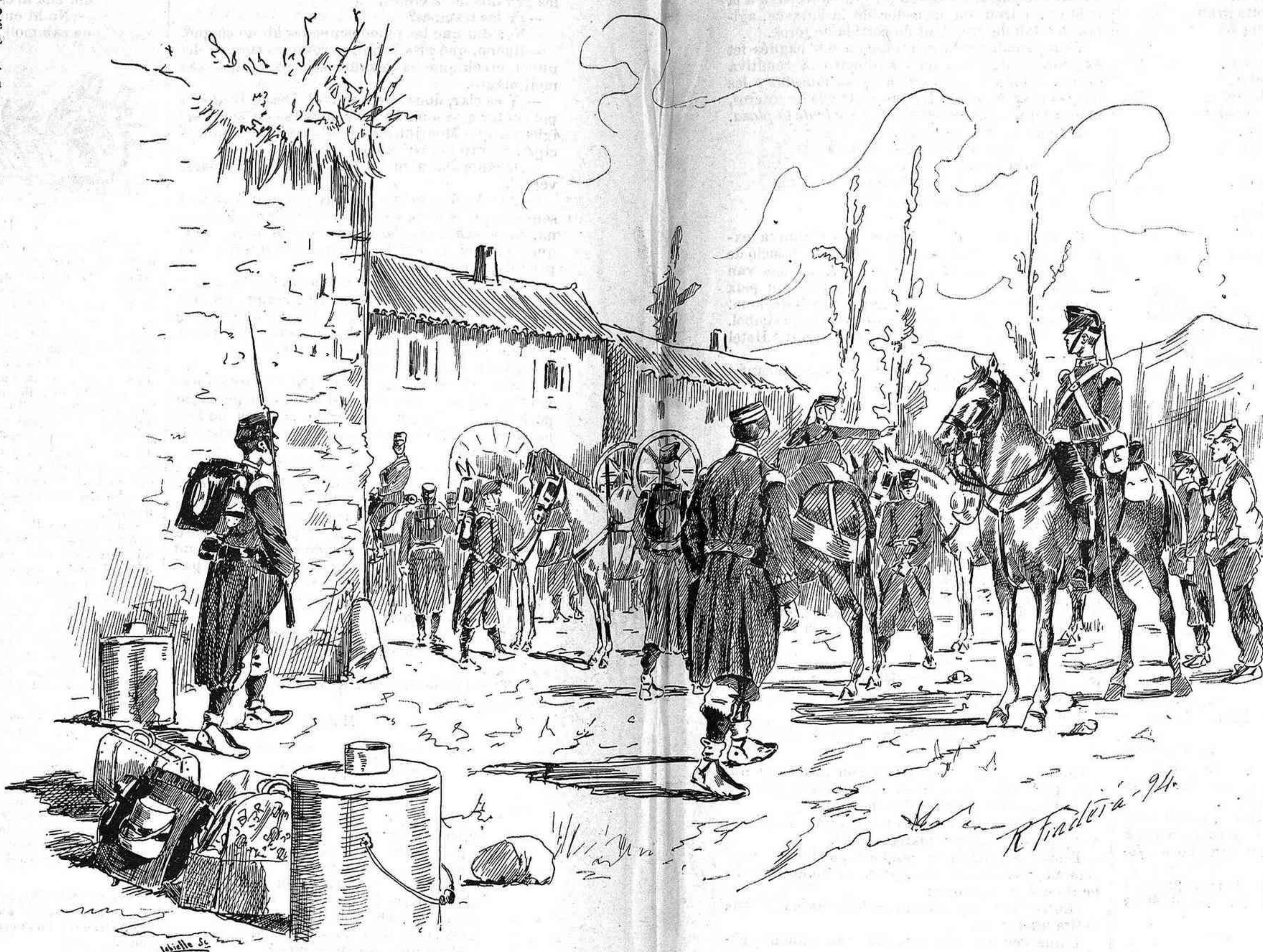
Quan jo encara petit era lo meu pare 'm deya així:
—Mira, noy, si 'm creus á mí, tu, tindrás bona carrera. —
Pero com que d' estudiá no me 'n van venir may ganas y sempre feya campanas, al pare vaig fé enfadá y un dia 'm va dir: Bah! Bah! Tu serás, ja qu' ets dolent, ¡oh, si! serás... aprenent!

Y després de pensá un xich lo meu gueto ab serietat, me va deixar colcat

á casa d' un llauner rich.
Mes, com no soch dels trassuts, tot pensant que jo may fora bo per fé una tapadora

(1) Poesia llegida per son autor, y rebuda ab extraordinari aplauso, en la vetllada literaria-musical celebrada en lo Centre Republicá de la dreta del *Ensanxe* lo dia 20 de Janer de 1894.

MANIOBRAS MILITARS.—(Dibuix de R. FRADERA)

Entrada de la tropa en un poble de montanya.

y envejant als tartamuts perquè tots saben fé embuts, vaig dí un dia:—¡No 'm convé fer l' ofici de llauné!

Tentat per la glosia de poder llaminejar, aprenent me vaig posar del ram de confiteria, pero vegí tot seguit

que jo equivocat anava; puig l' amo may me donava cap admetlla ni confit, y així enfadantme una nit vaig dir:—¡Fora! ¡No 'n vull fer no 'n vull fer de confiter!

Al cap de poch temps, per cert, sent aprenent ja 'm trobava d' un gran pintor que pintava...

tenia tant malas mans, deixant los sants á recó vaig dir:—¡No vull sé escultó!

Sentint ja 'l foch del amor, y ab la bossa molt pansida, vaig entrar, tot desseguida, á casa d' un barber sort; mes per culpa de mas mans ó bé per ma poca gracia

¡catres vells de color vert!
Jo ab tal mestre hauría estat un artista dels millors; mes, com que tocant colors sempre anava tot tacat, per fi de pintar cansat, llensant pinzells y color vaig dir:—¡No vull ser pintor!

Un quant temps vaig sé [aprenent d' un sabater molt sabata,] que 'm movia saragata y 'm renyava de valent si 'm veyá fé algun bunyol, y aixó á mí tant m' irritava, que un día cremat llensava pastetas, pega y nyinyol y deixant al amo sol, vaig dir cridant pel carrer:—¡No 'n vull fer de sabater!

Treballava ab gran calor y ab la constancia deguda en una serra moguda per la forsa de vapor, pero un vespre vaig pensar que, per una llei injusta, tot serrant ab gust la fusta la ma 'm podria serrar; y la serra vaig deixar dihent tremolant de por:—¡No 'n vull fer de serrador!

Molt mes manso que un [anyell. empunyant llima ó bé mall vaig fer també 'l meu treball á casa d' un manyá vell; mes com jo sempre hi sigut molt amich de la catxassa y allí per cansarme massa fins perdia la salut trobantme un día abatut gemegant vaig exclamá:—¡No 'n puch fer mes de ma-

[nyá!— Mosso mes tart me trobava d' una gran carboneria y ab lo carbó cada dia tot lo vestit m' embrutava; quan un mati ¡ves quin cas! cremat per la fila rara que 'm feya fé una enmascara que tenia al cap del nas, vaig llensá ab rabia 'l cabás cridant:—¡Fora! ¡No vull fer ja may mes de carboner!

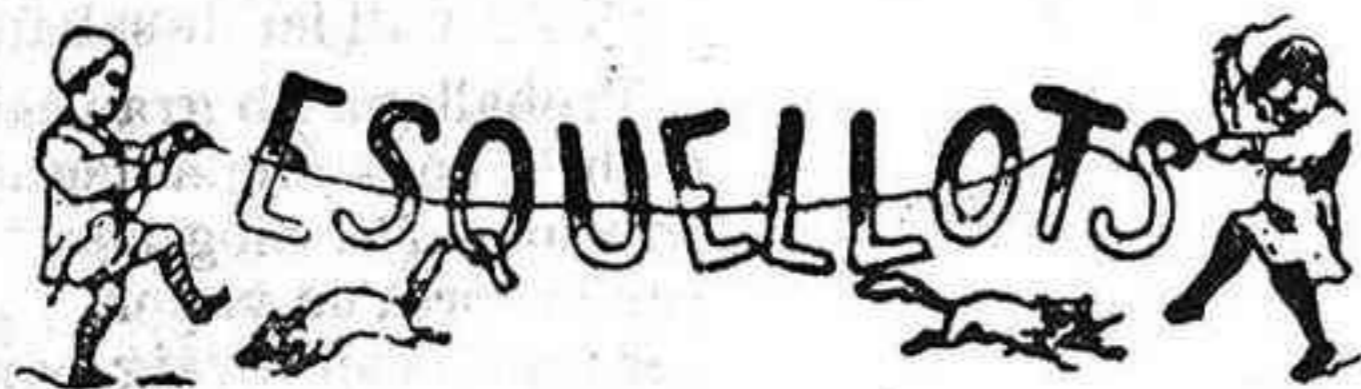
Ab intenció la mes pura, sufrint mil renys y reganys, després de passar mols anys dins d' un taller d' escultura y fent esforços molt grans, un cop per fé un sant Sever... ¡vaig fé una ma de morter! Donchs veyent que per fer [sant

tenia la gran desgracia
de fer talls als parroquians;
y així un jorn fent sospirs grans,
vaig dir:—¡Vaja! ¡Ja veig bé
que ni puch fer de barbé!

Al sabé aixó ma estimada,
(qu' es noya que parla clar,)
me va dir:—Ja 't pots desar!....
Ab mí, noy, l' has ben errada!—
Y podent sé 'l meu consol,
mon dols plaher, ma alegría
y amparo de nit y dia;
deixantme com un mussol
la traidorota no 'm vol,
perque diu que só un barber
¡tonto, dropo y mal feyner!

FRANCISCO LLENAS.

Lo Colegi de Medicina ha honrat en un sol acte la memoria del Dr. Gimbernat, que morí á l' any 16 del present sigle y la del Dr. Letamendi, que avuy encare respira, colocant un medalló ab lo retrato del un y del altre, en la nova Càtedra de Anatomia.

Lo Dr. Letamendi, invitat al acte, sembla que va excusarse de assistirhi, dihent:

—¿Cóm volen vostés que assisteixi als meus funerals en vida?

* * *

A pesar del molt gasto de fósforo cerebral que ha fet durant la seva existencia, y á pesar de que no ha sigut may un home de la categoria dels robustos, ab tot y la gimnástica cristiana, 'l Dr. Letamendi ha arribat á una edat ja bastant avansada, y que no té ganas de morir-se, ho demostra 'l fet de haverse tornat á fer càrrech de la càtedra que desempenya en lo Colegi de Sant Carlos de Madrid.

Lo Dr. Batllés, encarregat de fer l' elogi del célebre catedràtic, tal vegada sense intenció de revelarho, va explicar la causa verdadera de la felís longevitat de tan estimable company.

En efecte, 'l seu panegirista va dir, que 'l Doctor Letamendi, p' malalt que 's trobi, 's nega sempre á pendre medicinas, dihent que no vol *forasters dintre del cos*.

¿Quí 'ns diu, que aquest sant horror que sent per las potingas es lo que mes ha contribuít á allargar la seva preciosa vida?

* * *

—Las medicinas—diuhen alguns doctors—las receptém als malalts; pero nosaltres ens guardém de pëndrelas.

De la mateixa manera que hi ha taberners que no beuhen mes qu' aygua, hi ha metjes que pel seu consúm saben prescindir del apotecari.

Mes per lo que toca als taberners falta sols averiguar si obran per aburriment al ví ó per un amor excessiu al líquit baratíssim que 'ls serveix per batejarlo.

Un episodi de la solemnitat acadèmica del dissapte.

L' anfiteatro del Colegi de Medicina estava plé á curull de una concurrencia distingidíssima. La

música del Ajuntament tocava escullidas pessas. Tot de un plegat un estudiant que 's trobava á la tribuna, 's treu un mocador de la butxaca, agitantlo á tall de president de corrida de toros.

Y en aquell precís instant, com si s' hagués fet expressament, entra en l' anfiteatro la comitiva oficial, ostentant la coloraina de las mucetas y las insignias acadèmicas. Ni una quadrilla de toreros, hauria fet ab mes exactitut *el despejo de la plaza*.

Tothom va posarse á riure.

Quan en Letamendi ho sábiga
dirá ab tó despreocupat:

—Vaja qu' entre 'ls uns y 'ls altres
si que m' han ben toreat.

En los terrenos de la Plassa de Catalunya expropiats per l' Ajuntament y posats á disposició de l' empresa del *Hotel Internacional*, apenas van ser tancats ab una valla, va exposars'hi un peix de gran tamanyo, pescat en ayguas de Barcelona.

Se 'm figura que la tal exposició seria un símbol.

En efecte, 'ls individuos de l' empresa del Hotel ab ella deurian volguer dir:

—Ja tenim mes terreno, ja 'ns aném ficant á la plassa; ja hem agafat peix.

Ja ha surtit la nova obreta de C. Gumá, titulada *La salsa del amor*.

Porta intencionats dibuixos de M. Moliné y está dedicada als lectors de *La Campana*.

En lo número que vé 'n donarém algun trosset. Per avuy ens limitém á anunciarlos la aparició del llibre.

Un periódich que té la costúm de tergiversar totas las cosas, digué l' altre dia que 'l distingit pintor Sr. Balasch, á qui l' Ajuntament acaba de prorrogarli per un any mes la pensió que vé disfrutant á Roma, ha vingut disfrutantla per espay de set anys.

Res mes inexacte. Al Sr. Balasch se 'l nombrá pensionat l' any anterior. De manera que ab la prórroga la pensió li haurá durat dos anys.

Y á pesar de tot el *Diluvi*....

¿Pero quí fa cas de aqueix rebregat periódich?

En la Càmera francesa s' ha constituít un núcleo de diputats defensors acérrims de la igualtat de drets de la dona ab los del home.

No es aquesta la primera vegada que 's realisan campanyas en aquest mateix sentit.

Temps enrera, una oradora partidaria de l' emancipació del seu sexo, perorava en un club dihent entre otras cosas:

«Entre l' home y la dona no hi ha mes que una petita diferencia.

Y una veu estentórea va surtir del públich, exclamant ab tó entusiasta:

—¡Hurra per aquesta petita diferencia.

Lo *Diari de 'n Brusi* está desconegut. Ell, sempre tan insensible ab los condemnats á mort, que no hi ha memoria de que haja demanat may l' indult de cap de aquests infelissos, ha romput una llansa en favor de *nuestro querido* Salvador, plantentse de que á última hora se li hajan escatimat los recreos de la taula y las comoditats del llit... La teoria del *Diari* en certa manera ve á establir que una bona digestió y un llit ab *somier* y dos matallassos serveixen admirablement per mantenir ben alimentats y calentóns los sentiments religiosos dels reos que 's converteixen.

TEATRO DE NOVEDATS.—L' ARLESIANA

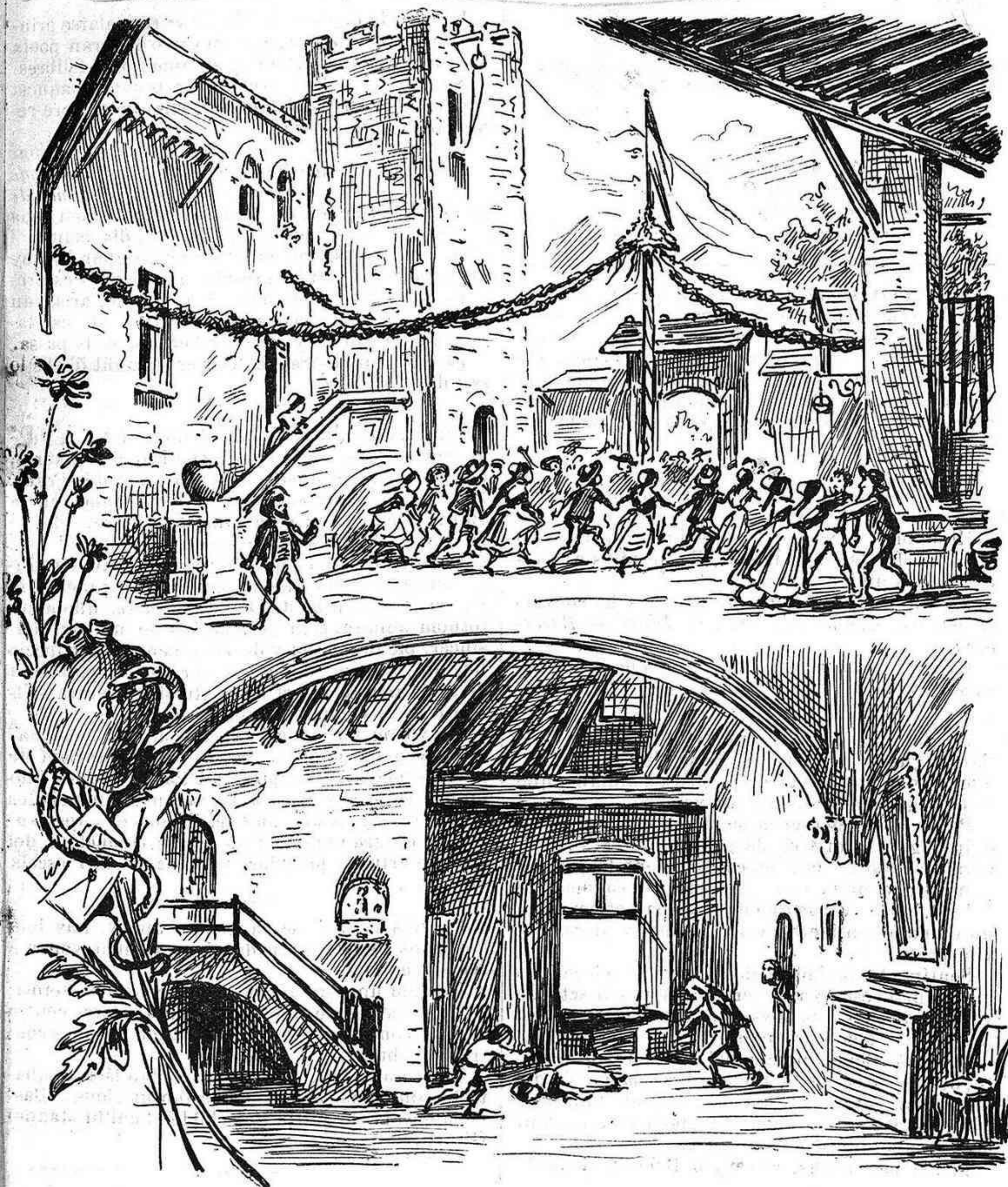
A. DAUDET
Autor de la obra.

J. BIZET
Autor de la música.

A. BRUGADA
Autor del arreglo.

Actes quart y quint.

A LAS MANIOBRAS

—¡Ara allà m' olvidaràs!
—No digas eso, Consuelo:
para que quedes tranquila
me haré un nudo en el pañuelo.

Y 'l mateix *Diari*, tan respectuós ab l' administració de justícia, las emprén contra 'l fiscal de l' Audiencia Sr. Tapia, perque en una conversa particular va dir qu' ell no creya en la conveció del autor del crim del Liceo estimantla com una farsa. Segóns lo *Diari*, 'ls membres de la magistratura, si volen ser respectats, han de dir lo que no creuhen.

* * *

Ja ho están veyent. La conversió de 'n Salvador es certa y positiva.

Hí ha més encare, y 's necessita ser cego per no veureho. Lo protegit dels P. P. Jesuitas está tocat... de la divina gracia.

Y la proba la tenen en que no sols s' ha convertit ell, sino que ha convertit al *Diari de Barcelona*.

Es la primera vegada que 'l gueto de la prempsa simpatisa ab un reo.

Lo diumenje passat tingué lloch en lo colégi de Sant Agustí, del carrer d' Escudillers, l' acte solemne de la distribució de premis als alumnos que 'ls obtingueren en los últims exámens.

Per la molt ben escrita memoria que llegí 'l jove é intel·ligent professor de párvuls, D. Francesch Giraldo, varem venir en coneixement del progressiu desarrollo que va alcansant dit establiment de 1.ª y 2.ª ensenyansa que en la actualitat conta ab un número considerable de alumnos y ab mes de vint professors.

Sentím que la indole de aquesta publicació no 'ns permeti ressenyar extensament aquell acte de verdadera festa pels noys y sas familias, (sobre tot per las mares dels premiats.)

D. Tomás Benet, director del colégi de sant Agustí pot estar joyós de la preponderancia que de día en día va adquirint son establiment, tant mes, quant de día en día la gent de sotana va acaparant los grans centres de ensenyansa.

Felicitem, donchs, al senyor Benet y als pares

que han tingut l' acert d' enviar als fills al colégi de Sant Agustí.

Los alumnos tots cantaren, ab entonació admirable, una especie de himne al estudi y á l' aplicació, ab el que finalisá la festa en mitj d' atronadors aplausos.

¡Quin servey telegráfic extranger té l' atrocinat *Diluvi*!

Dels escándols ocorreguts diumenge á la tarde á Dax y á Nimes, ab motiu de las corridas de toros, no 'n dona compte fins al dimars, en lo número de la tarde, quan ja tothom está cansat de llegir aquellas noticias en los periódichs francesos arribats per correu.

El *Diluvi* está perdut. Se coneix que ab los xáfecs que li han caygut á sobre tot se li ha rovellat... hasta las estisoras.

La corrida de toros de Nimes va senyalar-se principalment per la presencia al Circo del gran poeta Mistral, capitanejant un gran número de felibres.

No sé quin efecte pot haver produhit aquest succés als nostres catalanistes, ells que sempre remugan contra 'ls toros.

Mentres aquí las corridas son consideradas com una invasió del *castellanisme* y del *andalussisme* que ve á perturbar *les santes é pures costums de nostres avis é besavis*, allà serveixen com una protesta ardent dels pobles del Mitj-día contra 'l govern de Paris, empenyat en fer cumplir la ley Drumont. Y de aixó 'n resulta que 'ls felibres provensals, de tant com volen apartarse de Paris, van á caure en plena Andalusia, deixant als catalanistas boca-badats y sense saber lo que 'ls passa.

Res: qu' en Mistral ha fet per damunt d' ells lo salt de la garrotxa.

Santiago Russinyol acaba de donarnos una verdadera sorpresa ab la séva exposició de quadros, efectuada aquesta senmana en lo *Saló Parés*. Pochs en número son los que constituheixen la cullita d' enguany; pero ¡amiguets! de tots ells se pot dir que son treball de mestre.

De aquells estudis que alguns tatzavan de singularitats y altres tenian per extravagancias, n' ha sortit aquest bé de Deu de primors, que avuy tothom admira, com revelacions de un art nou, sincer, plé de poesia y de sentiment, reproducció fidel del natural, depurada per un temperament de gran artista. L' art de 'n Russinyol entra pe'ls ulls y se 'n va directament al cor.

No volém fer menció especial de cap dels quadros exposats, ja que pera ser justos hauriam de citarlos tots, aixís los pintats á Paris, com los que ho han sigut á Sitjes y á Tarragona, lo mateix los de figura que 'ls de paisatge. En tots ells resplandeixen en grau eminent las grans condicions del notable artista, partidari entusiasta de l' escola moderna.

Per tots los mals se va trobant remey. Las inoculacions hipodérmicas de virus atenuat venen á resoldreho tot.

Teniam fins ara inoculacions contra la verola; en lo successiu ne tindrem contra 'l cólera, contra 'l tifus, contra la difteria, contra tot... menos contra la pobresa.

Y á pesar de tot seria una cosa tan fácil combátrela també pel sistema de las inoculacions... Bastaria ensajar lo cultiu Rotschild ó 'l cultiu Manuel Girona.

La novela *Lourdes* de 'n Zola ha sigut inclosa al Indice. Anunci preciós que no pot pagarse ab diners.

Ara 'l famós novelista intenta escriure un' altra novela titulada *Roma*, y ab tal motiu, no sols se prepara per efectuar un viatge á la Ciutat Eterna, sino que de mes á mes ha sollicitat una audiencia particular del Papa. Y lo mes bonich es que Lleó XIII se mostra, segons diuhen, molt inclinat á concedirli.

Preparemnos á llegir una altra novela, que de segur també anirá al Indice á fer companyia á la primera.

A no ser que algún teólech de la mànega ample, diga:

—¿N' hi ha dugas? ¡Magnífich! *Un clavo saca otro clavo.*

Son molts los que 's queixan de que 'ls rails del tranvia estiguin tan arrimats al kiosko que hi ha davant del Café de Colón, que á cada punt los passatjers que 's distreuhen reben una terrible testarada.

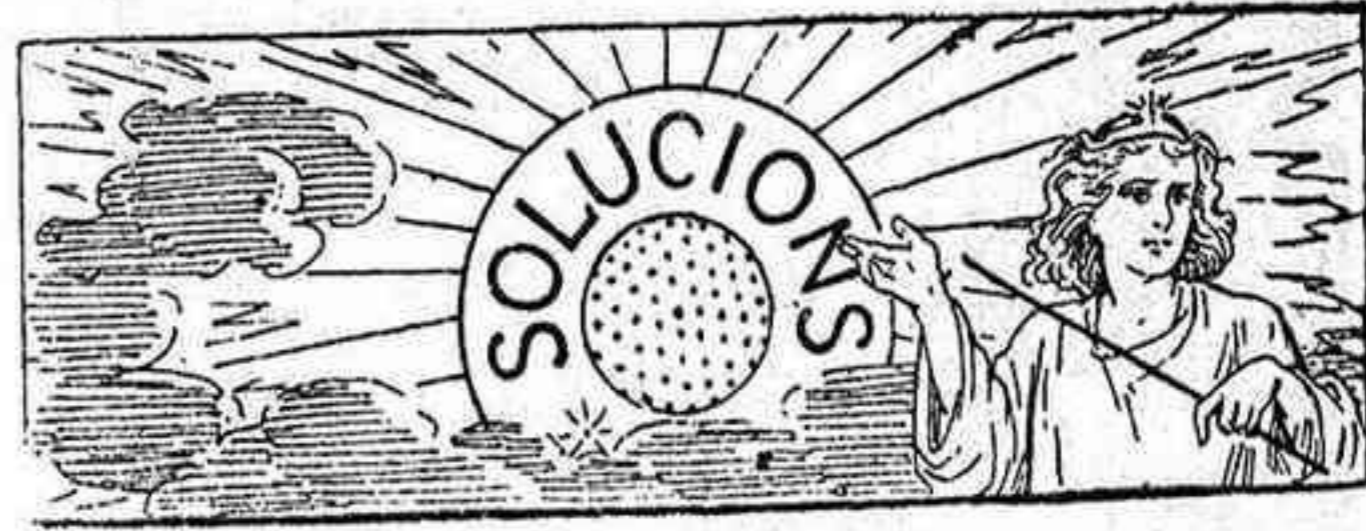
Crech en vista d' aixó que aquell kiosko podria utilisarse per anunciarhi un producte de consúm segur dadas las sévas condicions especials: podria anunciar'shi *árnica*.

En la gacetilla de un periódich de provincias hi lleigeixo la següent *inadvertencia*:

«*Ramos de flores.* Son muchos los que se han tirado á la distinguida primera tiple D.ª Fulana de Tal, en la noche de su beneficio.»

Definició de una dona molt devota, molt amiga dels jesuitas; pero molt pecadora, y més malévola encare que pecadora:

«Es una pica de aygua beneyta... envenenada.»

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO

- 1.ª XARADA.—*Car-ti-la-gi-no-tal-gi-a.*
- 2.ª SINONIMIA.—*Tropa.*

XARADA

I

ALS MEUS AMICHS
Oh amichs meus molt estimats
companys de fer lo tronera,

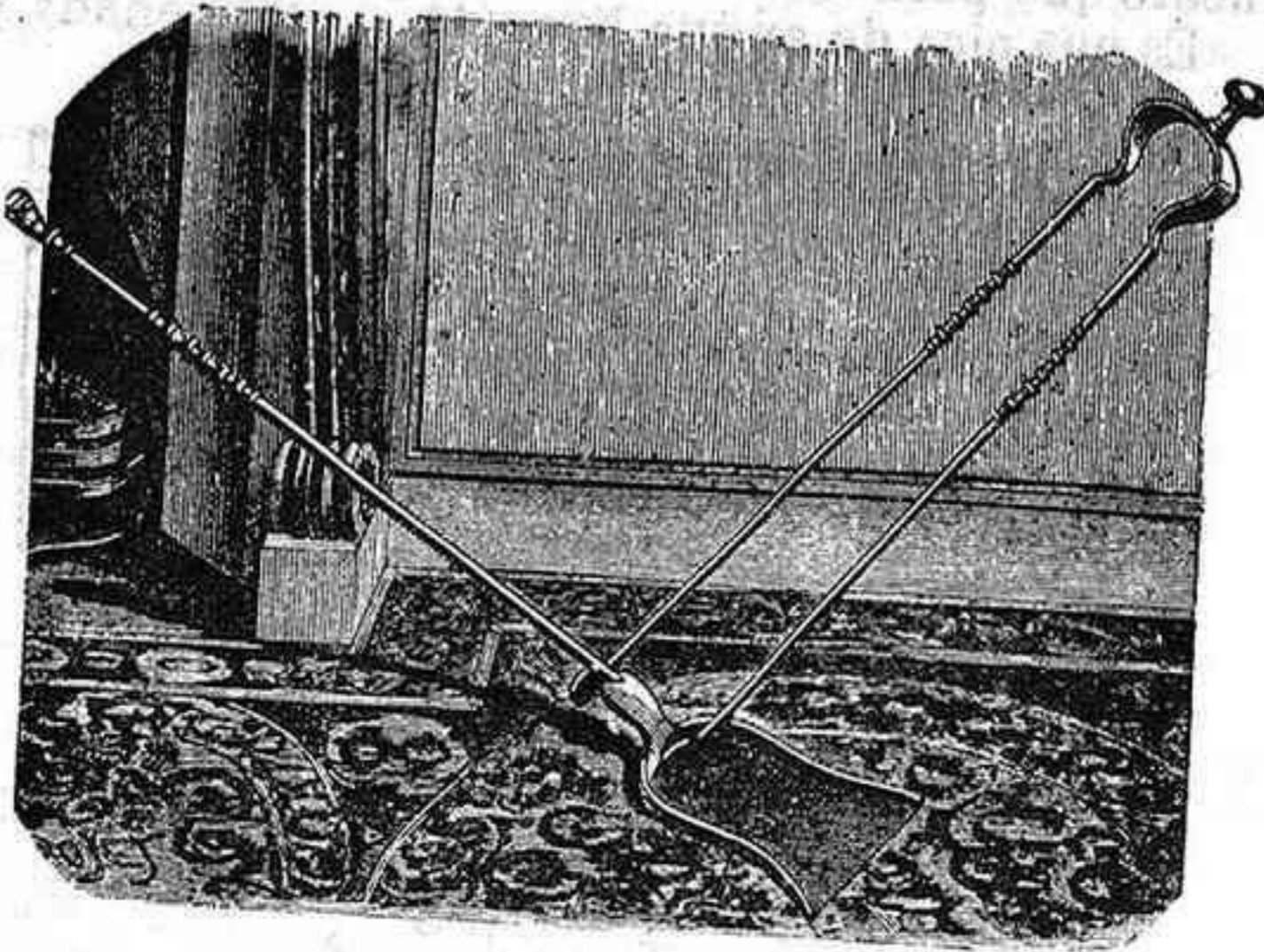
LOS CARRERS DE BARCELONA

Lo qui avuy surt viu de casa
y quan hi torna no es mort

ni 's troba á faltar cap cama,
ja pot dir que ha tingut sort.

DISTRACCIONS CASULANAS

(De la obra *Tom-Tit* de la casa Fuentes y Capdeville.)

EQUILIBRI D' HIVERN

Tot consisteix en fer sostenir sense cap apoyo la pala y 'ls molls. De modo que tenint aquests trastos, lo dibuix á la vista.... y temps de sobra ja no necessitan res més.

escolteu abatenció
 una cosa qu' interessa:
 llegiu eixas ratllas curtas
 sens deixarvos una lletra
 puig si molt no us hi ficsen
 vos quedaréu sens enténdrelas.
 Espereus, que us haig de fer
 una petita advertencia;
 no vull pas que lo que digui
 á tres dos-primera-inversa
 ho xerreu, que si ho sabía
 me trencava una costella.
 Tercera cosa que us diré
 l' héu de tenir en reserva.
 Allá va, donchs, amichs meus,
 llegiu tot aixó ab cautela,
 are us diré desseguida
 eixa cosa que interessa.
 Tercera ploma s' encalla
 y no trobo la manera
 de darvos ¡oh! companys meus
 una nova tan funesta....
 Pensar que per una dos....
 mes, ploma, calla, detente
 no tiris mes endavant,
 no vull nombrarla siquiera.
 Me quedo tot encallat,
 la ma 'm tremola de veras,
 me sento bullir lo cap,
 lo meu cor, ay, me batega ...
 fins las camas me fan figa
 quina desgracia la meva.
 Mes, s' ha acabat, fora pó
 vaig á dirho (pro en reserva.)
 —¡Necessito que 'm deixeu
 una tot una pesseta,
 (per anármen á la fonda
 á ferme un bon tip de secas
 cosa que no hi conseguit
 d' ensá que faig de poeta.)

GERONI XARRAPETA.

II

Es article la segona,
 soch jo molt tres-hu y simpátich
 prima-tres signe ortográfich
 y lo Total nom de dona.

SANCH DE CARGOL.

ANAGRAMA

Doná D. Tot á la tot
 un cop de tot á l' esquena

y ara la pobre xicota
 deu caminá ab molta pena.

NOY DE SANS.

TRENCA-CLOSCAS

D.ª LOLA JOLAT

REUS

Formar ab aquestas lletras lo títul de un aplaudit monó-
 lech catalá.

J. PALMER Y PAGÉS.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

1 2 3 4.—Los barcos ne tenen

1 3 1.—Peix.

1 4.—Menjá

3.—Vocal.

3 2.—Mineral.

2 4 1.—Peix.

1 3 1 4.—Los barcos ne tenen.

UN ARABE.

TERS DE SÍLABAS

Primera ratlla vertical y horisontal: objecte d' escriptori.
 —Segona: dona de una regió francesa.—Tercera; sinónim
 de gamarús.

J. R. (PEUS DE GEGANT).

GEROGLIFICH

X

FALS

aaaaaaa

FALS FALS FALS

FALS

FALS FALS FALS

C. FERRANDO.

BONA PROPORCIO

Es soltera, vol... casarse
 y desde ara ta avinent
 que en quant als papers de boda
 no será gayre exigent.

Barcelona.—A. López Robert, impresor.—Asalto, 63

LOPEZ-EDITOR, Rambla del Mitj, número 20, Llibreria Espanyola, Barcelona.—Correu - Apartat, número 2.

Acaba de sortir la obra nova

LA
SALSA DEL AMOR

PER C. GUMÀ

ab dibuixos de M. MOLINÉ

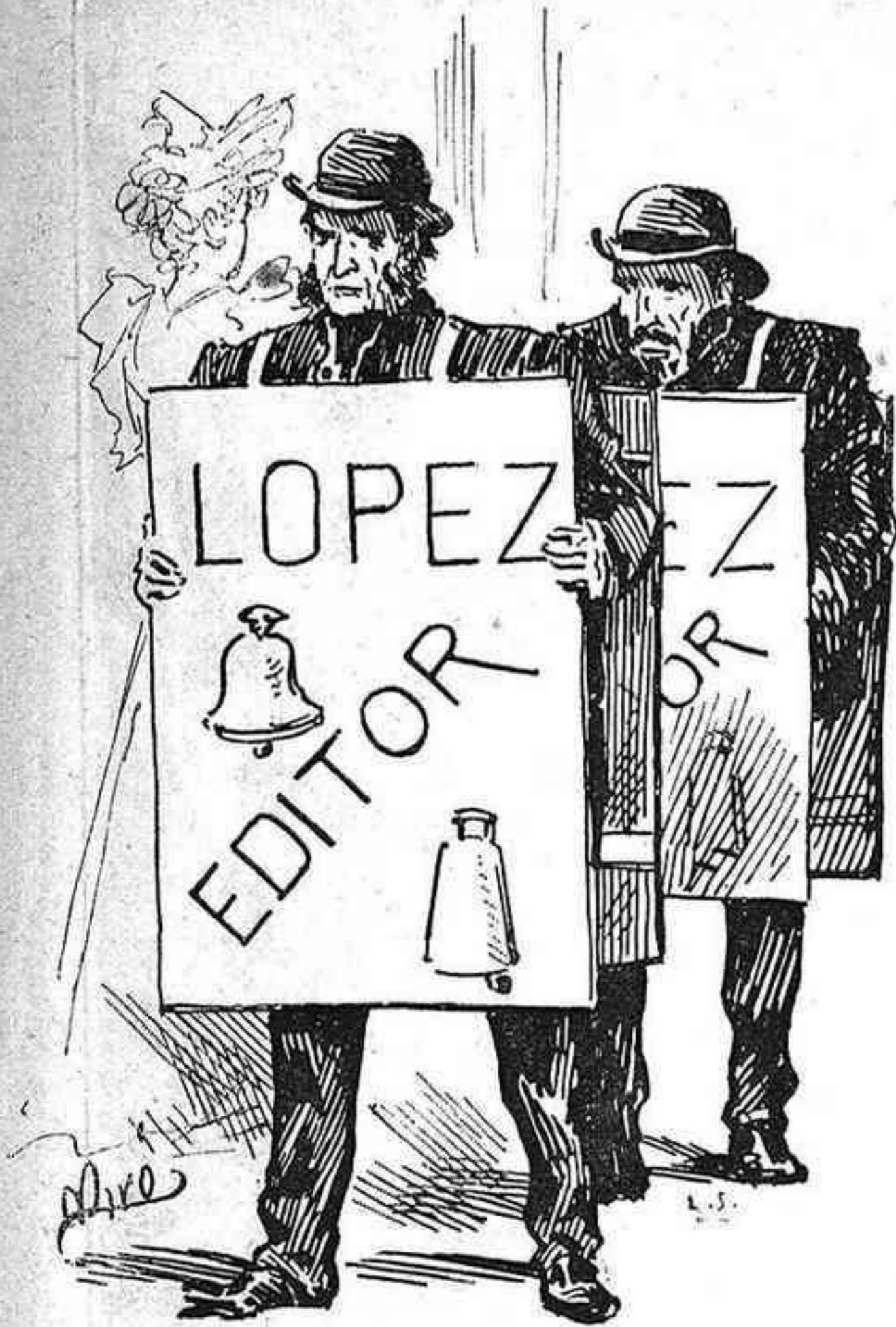
Preu 2 rals per tot arreu

Obra de actualidad

EL JUEGO EN LOS FRONTONES

por DANIEL RODRIGUEZ

Precio 1 peseta.

MANUEL ANGELÓN

¡FLOR DE UN DIA! ESPINAS DE UNA FLOR...

NOVELA

inspirada en el drama de su mismo título

Un tomo 8.º con una cubierta al cromo Pesetas 3.

SEGUNDA PARTE DE ¡FLOR DE UN DIA!

Novela basada en el drama de su mismo título

Un tomo 8.º Ptas. 3.

FREDERICH SOLER (Serafi Pitarra)

CUENTOS DE LA VORA DEL FOCH CUENTOS DEL AVI

ILUSTRATS PER M. MOLINÉ

Preu 2 pessetas.

ILUSTRATS PER M. MOLINÉ

Preu 2 pessetas.

Francisco Salazar Quintana

POESÍA DEL PORVENIR ROMANCES DE CORTE Y VILLA

Con una carta prólogo de D. Francisco Pi y Margall.

Un tomo 8.º Ptas. 2'50

Con un prólogo de Federico Soler

Un tomo 8.º Ptas. 2'50.

EL CUIDADO DE LOS NIÑOS

AVISOS Y CONSEJOS PARA TRATARLOS EN EL ESTADO DE SALUD Y EN LAS ENFERMEDADES,

POR

Monseñor SEBASTIAN KNEIPP

Un tomo 8.º encuadernado en percalina Ptas. 3'50.

EL PRACTICÓN

TRATADO COMPLETO DE COCINA

POR

ANGEL MURO

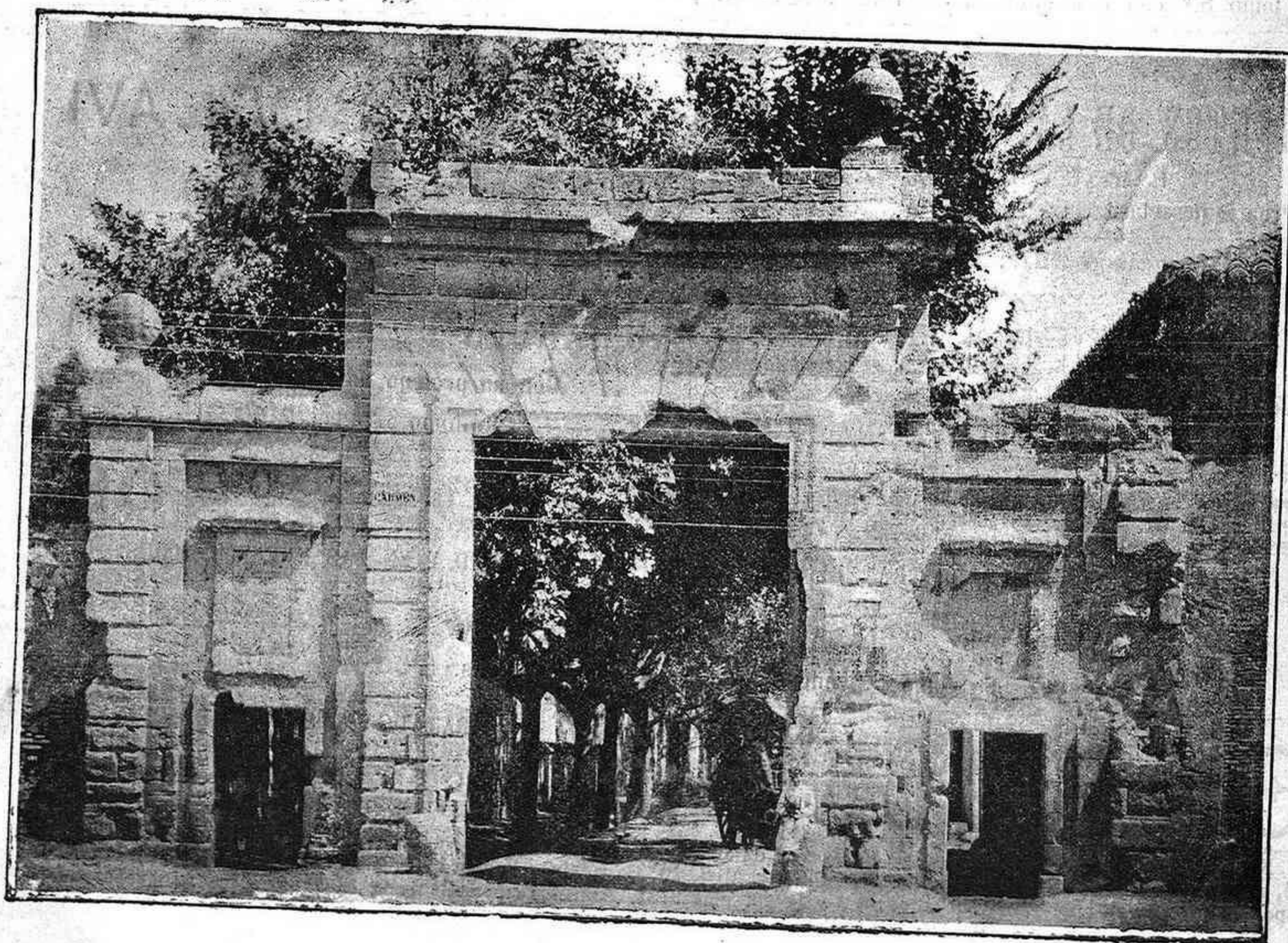
Un voluminoso tomo Ptas. 5.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútu, ó bé, en sellos de franqueig al editor López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No esponém d' estravíos, no remetent además 3 rals pel certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

ZARAGOSSA PINTORESCA

Lo palau de la Audiencia y 'l carrer del Coso.

La porta del Carme.